

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Koláře a soudkyň JUDr. Marie Korbelové a JUDr. Heleny Papouškové v právní věci

žalobce: **Česká spořitelna, a.s.**, IČO 45244782,
se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4,
zastoupeného JUDr. Dušanem Dvořákem, advokátem v Brně
se sídlem, Hlinky 505/118, 603 00 Brno,

proti
žalovanému: **BONUS obchodní agentura, spol. s r.o.**, IČO 46682341,
se sídlem Pekárenská 79, 370 04 České Budějovice,
zastoupenému Mgr. Martinem Heřmánkem, advokátem v Praze 1,
se sídlem Panská 891/5, 110 00 Praha 1

o 81.264.365,34 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 8.10.2018, č. j. 21 C 223/2017-181,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se, vyjma části výroku v odstavci I. o lhůtě k plnění, ve které **se mění** tak, že žalovaný je povinen splnit svoji povinnost zaplatit žalobci částky pod písmeny a), b), c), d) s příslušenstvím do tří měsíců od právní moci tohoto rozsudku, **potvrzuje.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení 189.449,70 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem rozhodl soud prvního stupně ve výroku v odstavci I., že žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) 68.648.300,36 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 17,30 % ročně z dlužné částky jistiny ve výši 67.618.934,88 Kč za období od 21.11.2013 do zaplacení; b) 9.524.990 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 16,31 % ročně z téže částky od 11.6.2013 do zaplacení; c) 1.545.537,49 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 17,30 % ročně z částky 5.000.000 Kč za období od 21.11.2013 do 6.11.2014 a z částky 1.500.000 Kč za období od 7.11.2014 do zaplacení; d) 1.545.537,49 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 17,30 % ročně z částky 5.000.000 Kč za období od 21.11.2013 do 6.11.2014 a z částky 1.500.000 Kč za období od 7.11.2014 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. V odstavci II. pak rozhodl tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 2.788.590 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.
2. Své rozhodnutí odůvodnil soud prvního stupně tím, že žalobou doručenu 13.11.2017 se žalobce domáhal na žalovaném zaplacení celkem částky 81.264.365,34 Kč s příslušenstvím s tím, že tato částka představuje pohledávky ze čtyř úvěrových smluv. Jednalo se o smlouvu o úvěru č. 1779/08/LCD z 10.7.2008 (předmětem byla jistina 67.618.934,88 Kč, úrok 1.026.965,48 Kč, poplatky 2.400 Kč a úroky z prodlení), smlouvu o kontokorentním úvěru č. 1781/08/LCD z 10.7.2008 (jistina 9.524.990 Kč a úroky z prodlení), smlouvu o úvěru č. 1031/12/LCD z 8.8.2012 (jistina 1.500.000 Kč, úrok 37.337,49 Kč, poplatky 6.200 Kč a úroky z prodlení) a smlouvu o úvěru č. 1032/12/LCD z 8.8.2012 (jistina 1.500.000 Kč, úrok 39.337,49 Kč, poplatky 6.200 Kč a úroky z prodlení). Pohledávky žalobce přihlásil do insolvenčního řízení, v jehož rámci jednatelé žalovaného tyto uznali v rámci seznamu závazků. Insolvenční návrh byl zamítnut 13.4.2017. Žalobce žalovaného k úhradě vyzval naposledy výzvou z 2.11.2017. Žalovaný žalobcův nárok neuznal, přičemž současně učinil nesporným uzavření shora uvedených úvěrových smluv. Uvedl, že své závazky z těchto smluv hradil až do doby, kdy nastaly jím níže uvedené skutečnosti. Mezi účastníky probíhalo od roku 2012 jednání o možném dalším financování investičního záměru, rozšíření výrobních kapacit žalovaného, na který žalovaný vynaložil přibližně 10.000.000 Kč ze svých tržeb a rezerv. Prostředky byly vynaloženy, aby bylo možné investiční záměr realizovat včas a žalovaný současně předpokládal příslibené financování ze strany žalobce. V důsledku neschválení financování ze strany žalobce se žalovaný dostal do potíží se splácením závazků z uvedených smluv. Přestože žalobce úvěry zesplatnil, stále žalovaného ujišťoval o možnosti jejich restrukturalizace, následně však přistoupil k podání šikanózního insolvenčního návrhu. V postupu žalobce spatřoval žalovaný znaky zneužití práva. Uplatnění sankčního úroku není podle jeho názoru oprávněné, neboť vznik prodlení způsobil sám žalobce. Žalobcem podaný insolvenční návrh byl usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích z 20.3.2017, č. j. 44 INS 31882/2014-A-139 zamítnut a toto rozhodnutí bylo potvrzeno usnesením Vrchního soudu v Praze z 16.10.2017, č. j. 4 VSPH 1007/2017-A-161. V průběhu řízení žalobce měnil svoji argumentaci, neboť nejprve tvrdil úpadek žalovaného a následně jeho předlužení. V rámci seznamu závazků žalovaný pouze potvrdil, že závazky vůči žalobci eviduje, nikoliv že je uznává co důvodu a výše. Insolvenční návrh na žalovaného měl významný dopad a způsobil mu obchodní problémy a z toho plynoucí ušlý zisk a jiné újmy (nemožnost získání dotací) a to za období od 26.11.2014 do 24.10.2017, které vyčíslil žalovaný v celkové částce 61.800.000 Kč (podle posudku znalce Ing. Petra Šmída). Tuto částku uplatňoval žalovaný k započtení proti pohledávce žalobce z první smlouvy o úvěru. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby co do částky 61.800.000 Kč a úroků z prodlení ve výši 17,30 % ročně z částky 61.800.000 Kč a úroky z prodlení ve výši 17,30 % ročně z částky 67.618.934,88 Kč, 1.500.000 Kč a 1.500.000 Kč od 25.11.2014 a dále ve výši 16,31 % ročně z částky 9.524.990 Kč od 25.11.2014. Současně navrhoval, aby soud uložil žalovaného zaplacení částky 35.281.922,35 Kč formou 12 měsíčních splátek. Ve vztahu k uplatňované kompenzační námitce poukázal žalobce na

ust. § 147 insolvenčního zákona, a to včetně lhůty, v níž musí dlužník žalobu na náhradu škody vůči insolvenčnímu navrhovateli podat a na důsledky spojené s nepodáním takové žaloby ve lhůtě, to je na zánik práva na náhradu škody. Protože byl insolvenční návrh zamítnut usnesením doručeným zástupci žalovaného 15.4.2017, marným uplynutím 6 měsíční lhůty 16.10.2017 případné právo na náhradu škody zaniklo, i kdyby tato existovala. Současně žalobce poukázal na nemožnost uplatnění kompenzační námitky s ohledem na smluvní ujednání účastníků. Dále soud prvního stupně uvedl, že ve věci opakovaně nařizoval jednání, které bylo opakovaně odročováno na žádost účastníků, kteří jednali o mimosoudním vyřešení sporu. K jednání nařízenému na 8.10.2018 se dostavil pouze žalobce, žalovaný se bez omluvy nedostavil, ačkoliv byl k němu řádně předvolán. Věc proto byla projednána a rozhodnuta v jeho nepřítomnosti. Zástupce žalobce se z jednání omluvil dodatečně podáním z 10.10.2018, v němž uvedl, že 8.10.2018 v ranních hodinách byl stížen náhlou zdravotní indispozicí, která mu znemožnila podat včasnou omluvu z jednání (nařízeného na 12:30 hod.). Podáním z 16.10.2018 požádal o prominutí zmeškání jednání a nařízení nového jednání. Podle soudu však takový postup není možný, neboť ve věci byl 8.10.2018 vyhlášen rozsudek, jímž je soud podle § 156 odst. 3 o.s.ř. vázán a analogická aplikace § 58 odst. 1 o.s.ř. zde není možná tím spíše, že ani žalovaný nemohl s žádostí o prominutí zmeškání spojit zmeškaný úkon. Po provedeném dokazování soud prvního stupně uzavřel, že provedené důkazy jsou ve vzájemném souladu a tvrzení uvedená v žalobě jsou jimi prokázána. Samotné uzavření smluv a poskytnutí úvěrů z nich vyplývajících učinil žalovaný nesporným. Pokud jde o výši závazků z nich vyplývajících, žalovaný sice nejprve uvedl, že nároky neuznává, současně ale navrhl, aby soud započítal proti nároku žalobce z první uvedené smlouvy pohledávku žalovaného z titulu náhrady škody a ve zbytku všem nárokům žalobce, s výjimkou z úroků z prodlení od 26.11.2014 v souladu s jejich vyčíslením uvedeným v žalobě vyhověl. Co do částky 35.281.922,35 Kč, tj. v rozsahu jistiny převyšující 61.800.000 Kč z první uvedené smlouvy, jistiny ze všech dalších smluv, poplatků, úroků a úroků z prodlení do 25.11.2014 tak žalovaný nárok uznal. Mezi účastníky byly uzavřeny smlouvy u úvěru podle § 497 a násl. obch. zák. Jimi se žalobce zavázal poskytnout žalovanému úvěr podle sjednaných podmínek a žalovaný se zavázal poskytnutí úvěr splácet dohodným způsobem, včetně běžného úroku a poplatků souvisejících se správou úvěru. Žalovaný však tyto své povinnosti porušil a žalobce proto v souladu se smlouvami a § 344 odst. 1 obch. zák. od smluv odstoupil, neboť takové právo měl podle dohodnutých podmínek. Odstoupením došlo podle § 349 odst. 1 obch. zák. k zániku každé jednotlivé smlouvy. Důkazy navržené žalovaným soud neprováděl, když pokud jde o tvrzení ohledně jednání o případném dalším financování investičního záměru a jejich zmaření žalobcem, tak i kdyby to bylo těmito důkazy prokázáno, nemůže to samo o sobě nějak zpochybnit závazky ze smluv plynoucích. Pokud bylo jednáno o financování dalšího projektu, nemůže tím být podmiňováno splácení již uzavřených smluv, z nichž dvě byly uzavřeny v roce 2012. Ust. § 265 obch. zák. proto na danou situaci nedopadá. Jelikož rozhodnutím, jímž bylo skončeno insolvenční řízení bylo usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích z 13.4.2017, č. j. KSCB 44 INS 31882/2014-A-139, které bylo zástupci žalovaného doručeno 15.4.2017, mohly být případné nároky z titulu náhrady škody nebo jiné újmy žalovaným uplatněny žalobou do pondělí 16.10.2017. Žalovaný netvrdil ani neprokázal, že by taková žaloba byla podána. Protože v souladu s ust. § 147 insolvenčního zákona případný nárok zanikl, bylo by nadbytečné provádět dokazování o jeho vyčíslení v rámci kompenzační námitky. Pokud se jedná o sankční úroky z prodlení, jejichž oprávněnost od 26.11.2014, tj. ode dne podání insolvenčního návrhu žalovaný zpochybňuje, dospěl soud k závěru, že jejich sazba i výše vyplývá z provedených důkazů. Samotné podání insolvenčního návrhu nemá na jejich existenci žádný vliv především s ohledem na to, že všechny úvěry byly prohlášeny za splatné již 20.11.2013. Z těchto důvodů soud žalobě v plném rozsahu vyhověl. Pokud žalovaný žádal o možnost splácení formou splátek, tuto žádost nijak neodůvodnil. Svoji neomluvenou nepřítomností u jednání soudu znemožnil, aby jej k dotvrzení a případnému prokázání rozhodných skutečností vyzval. Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 o.s.ř. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle úspěchu ve věci v souladu s § 142 odst. 1 o.s.ř.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolání žalovaný. Namítal zejména, že z důvodu akutního zánětu zubu nebyl schopen jeho zástupce nejen účasti na jednání, ale navíc s ohledem na primární nezbytnost vyhledání lékařského ošetření nebyl ani schopen svoji omluvu soudu zaslat včas před zahájením jednání. Ihned po odpadnutí překážek doložil svoji omluvu a spojil s ní žádost o obnovení jednání i přesto, že mu bylo známo, že ve věci bylo vyneseno rozhodnutí. Procesní předpisy na tuto situaci nepamatují a jediným východiskem tak byl návrh na prominutí zmeškání ústního jednání ve smyslu § 58 odst. 1 o.s.ř. Z důvodu nedostatečnosti právních předpisů aplikovatelných na danou věc mu nebylo umožněno účastnit se soudního jednání ve věci samé a bylo tak zasaženo jeho právo na soudní ochranu. Nepřítomnost žalovaného zapříčinila i to, že mu nemohlo být dáno poučení o povinnosti doplnit tvrzení a důkazy. Za této situace neměl soud uzavírat dokazování a vynést ve věci meritorní rozhodnutí, ale měl jednání odročit a žalovaného vyzvat k doplnění tvrzení a důkazních návrhů písemnou výzvou. Soud prvního stupně také vyšel z prosté aplikace ust. § 147 odst. 4 a 5 insolvenčního zákona, aniž by posuzoval jeho ústavně právní aspekty. V době plynutí prekluzivní zákonné lhůty k uplatnění náhrady škody totiž nebylo možné takovou škodu vyčíslit a uplatnit ji dříve, než se tomu skutečně stalo. Žaloba, kterou by případně žalovaný uplatnil náhradu škody dříve, než by byla škoda vyčíslitelná, nemohla mít šanci na úspěch. Navíc škoda žalovanému vzniká z důvodu šikanózně podaného insolvenčního návrhu a z důvodu skutečnosti, že v insolvenčním rejstříku jsou zveřejněny informace k běžícímu insolvenčnímu řízení a nadále se prohlubuje. Její příčina je dána insolvenčním návrhem, zahájením insolvenčního řízení a pokračováním v něm i ve formě mimořádných opravných prostředků. Ve chvíli, kdy škoda žalovanému vznikne, je již podle výkladu soudu prvního stupně prekludována. Takový stav a právní výklad je neudržitelný. Ustanovení zákona, které zvláští skutkovou podstatu odpovědnosti konstruuje, ji totiž limituje zároveň tak, že již v době vzniku škody odpovědnostní nároky prekluduje. Důležité je protiprávní jednání žalobce a jeho následky, nárok na náhrady škody pak pojmově nelze uplatnit dříve, než vznikne. V takovém případě je dovození prekluze práva neudržitelné a jedná se o zásah do ústavními předpisy chráněného práva vlastnit majetek a na jeho ochranu. Podle žalovaného výkladem a porovnáním ust. § 147 insolvenčního zákona předpisy práva ústavního je možné dovodit, že prekluze není ve všech případech aplikovatelná, ale může se pojmově vztahovat jen na nároky, které již byly v době prekluze dospělé a uplatnitelné u soudu, anebo že v době po prekluzi práva podle § 147 odst. 5 insolvenčního zákona je možné uplatnit obecnou odpovědnost k náhradě škody v běžných zákonných limitech promlčení. Žalovaný navrhoval předložení věci Ústavnímu soudu a přerušení řízení, když uvedené ustavení insolvenčního zákona je v rozporu s ústavní ochranou vlastnického práva a s principem rovnosti obsahu a ochrany vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Dále žalovaný uvedl, že nemožnost splácet úvěr byla dána samotným jednáním žalobce, když ten navíc namísto toho, aby situaci společně s žalovaným konstruktivně řešil, podal na žalovaného insolvenční návrh. Uplatnění práv z úvěrové smlouvy tak není ničím jiným, než zneužitím práva a nepoctivým postupem, který by neměl být soudy aprobován. Soud prvního stupně podle žalovaného pochybil, pokud v tomto směru neprovedl žádné dokazování. Žalovaný také uvedl, že žalobní nárok neuznává, když pouze z procesní opatrnosti učinil kompenzační námitku, či eventuální návrh na splátkový kalendář. Soud tyto návrhy nemůže vytrhnout z jejich kontextu s tím, že jsou svou povahou uznáním žalobního nároku. Žalovaný dále namítal, že vznesl námitku promlčení nároku s nímž se soud nevypořádal. Navrhoval zrušení napadené rozhodnutí a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu jednání.
4. Ve svém vyjádření k odvolání žalovaného žalobce zejména uvedl, že z webových stránek kanceláře zástupce žalovaného je zjevné, že tato má 7 právníků a je věcí kanceláře jak svoji činnost organizuje. Nese také na ní plnou odpovědnost. Nezaslání jakékoliv omluvy z jednání je o tom nepochopitelnější, že jednání mělo začít v 13.30 hod a z advokátní kanceláře žalovaného soud nikdo nekontaktoval, když z protokolu plyne, že soud čekal dalších 12 minut. Je také věcí žalovaného, že se k jednání nedostavil ani jeden ze dvou jednatelů, a to opět bez jakékoliv omluvy. Kompenzační námitku soud zamítl proto, že žádné právo na náhradu škody žalovaný neměl a mít

nemohl a své podání učinil objektivně pozdě. Lichý je argument žalovaného, že pohledávky na náhradu škody nemohl vyčíslit dříve, neboť nic mu nebránilo škodní nároky vyčíslit a uplatnit a až následně je podpořit důkazně (posudkem). To však neučinil a jeho teoretické právo zaniklo ze zákona. Žalovaný opomíjí fakt, že poučení podle § 118a o.s.ř. se poskytuje jen účastníkovi (jeho zástupci nebo zmocněnci), který je u jednání přítomen. Judikatura Nejvyššího soudu je ustálena v názoru, že poučovací povinnost podle § 118a o.s.ř. soud plní při jednání, popřípadě při přípravném jednání nařízeném podle ust. § 114c o.s.ř. Jedná-li soud v souladu s ust. § 101 odst. 3 o.s.ř. v nepřítomnosti účastníka, je to účastník, který svou nepřítomností u soudu způsobil, že se mu jeho příslušného poučení nedostalo. Nemohl-li soud poskytnout účastníkovi poučení podle citovaného ustanovení proto, že se nedostavil k jednání, není oprávněn a povinen sdělovat potřebná poučení jinak a není povinen jen z tohoto důvodu odročovat jednání. Ve vztahu k aplikaci ust. § 147 odst. 4 a 5 insolvenčního zákona žalovaný nedbal svých práv a jakékoliv i teoretické právo mu zaniklo. Proto nebylo třeba ani jakkoliv dokazovat podstatu údajné škody a její výši. Toto ustanovení insolvenčního zákona prošlo rozhodovací praxí Nejvyššího soudu a žádné problémy s jeho aplikací nebyly shledány. K tomu žalobce odkázal na usnesení Nejvyššího soudu z 12.7.2012, sp. zn. 29 NSCR 15/2010, uveřejněné pod č. 10/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní. Propadná šestiměsíční lhůta pro podání žaloby o náhradu škody podle § 147 insolvenčního zákona počala žalovanému běžet ode dne následujícího po doručení usnesení insolvenčního soudu zvláštním způsobem, tedy od neděle 16.4.2017 (§ 57 odst. 1 o.s.ř.), a uplynula v pondělí 16.10.2017 (§ 57 odst. 2 o.s.ř.). V souladu s ust. § 147 odst. 5 insolvenčního zákona marným uplynutím této lhůty zaniklo právo žalovaného na náhradu jím tvrzené škody nebo jiné újmy podle § 147 odst. 1, 2 a 3 insolvenčního zákona, i pokud by v jakékoliv výši byť teoreticky existovalo, což ale žalobce zásadně popírá. Žalovaný musel podat žalobu do 16.10.2017, což zjevně neučil, neboť se mylně domníval, že mu tato lhůta běží od rozhodnutí Vrchního soudu v Praze o odvolání žalobce, které bylo paradoxně vyhlášeno tentýž den, tedy 16.10.2017 pod č. j. 4 VSPH 1007/2017-A161. Nemělo smysl se jakkoliv zabývat podstatou pohledávek uplatněných žalovaným, neboť i pokud by nějaké teoreticky měl, pak právo na náhradu takové škody zaniklo 16.10.2017. Počítání běhu lhůty podle § 147 insolvenčního zákona bylo posouzeno Ústavním soudem i jeho rozhodnutím I. ÚS 3351/14 ze 6.1.2015 a žádné pochybení v aplikaci ze strany odvolacího soudu ani neústavnosti dané normy nebylo shledáno. Ustanovení § 147 odst. 4 a 5 insolvenčního zákona je jasné a počítá přímo s tím, že v době po podání žaloby nemusí být ještě rozhodnutí o konci řízení o insolvenčním návrhu v právní moci. Pokud jde o údajné zneužití práva ze strany žalobce, žalobce uvedl, že žalovaný nemůže odmítnout platit jeden úvěr z důvodů, že mu věřitel neposkytl úvěr další, ke kterému se nijak nezavázal. Žalobce svůj nárok prokázal i bez uznání žalovaného. Pokud nemohla pohledávka žalobce zaniknout kompenzací, nepředložil žalovaný jediný relevantní důvod, proč nezaplatil. Žalovaným také nebyla žádná námitka promlčení vznesena. Žalobce navrhoval potvrzení napadeného rozsudku.

5. Po zjištění, že odvolání je přípustné podle ust. § 201 o.s.ř. v návaznosti na ust. § 202 o.s.ř., bylo podáno včas a osobu k tomu oprávněnou, přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek podle ust. § 212 o.s.ř. a § 212a odst. 1 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
6. Podle § 64 odst. 3 zák. č. 182/1993 návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení je oprávněn podat též soud v souvislosti se svou rozhodovací činností podle čl. 95 odst. 2 ústavy.
7. Podle § 109 odst. 1 písm. c) o.s.ř. soud řízení přeruší, jestliže dospěl k závěru, že zákon, jehož má být při projednávání nebo rozhodování věci použito, nebo jednotlivé ustanovení je v rozporu s ústavním pořádkem a podal-li u Ústavního soudu návrh na zrušení tohoto zákona nebo jeho jednotlivého ustanovení.
8. Podle § 265 obch. zák. výkon práva, který je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku, nepoužívá právní ochrany.

9. Podle § 497 obch. zák. smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na pořádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.
10. Podle § 147 odst. 1 zák. č. 182/2006 Sb. bylo-li řízení o insolvenčním návrhu zastaveno nebo byl-li insolvenční návrh odmítnut vinou insolvenčního navrhovatele, má osoba, které zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu vznikla škoda nebo jiná újma, právo na náhradu takové škody nebo jiné újmy vůči insolvenčnímu navrhovateli. V pochybnostech se má za to, že insolvenční navrhovatel zavinil zastavení řízení nebo odmítnutí insolvenčního návrhu. Podle odstavce 2 právo na náhradu škody nebo jiné újmy podle § 1 lze uplatnit také tehdy, byl-li insolvenční návrh zamítnut; to neplatí, jestliže insolvenční návrh byl zamítnut proto, že dlužník po jeho podání splnil závazky, které osvědčovali jeho úpadek, nebo proto, že se s věřiteli dohodl na jiném způsobu plnění těchto závazků, anebo z důvodů uvedeného v § 143 odst. 3. Podle odstavce 4 žalobu, kterou uplatňuje práva podle odstavců 1 až 3, musí dlužník podat nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí, jímž se končí řízení o insolvenčním návrhu, a jiná osoba nejpozději do 6 měsíců od zveřejnění tohoto rozhodnutí v insolvenčním rejstříku; o žalobě však nelze rozhodnout před právní mocí tohoto rozhodnutí. Nejde o incidenční spor. Podle odstavce 5 nebyla-li včas podána žaloba o uplatnění práva podle odst. 1 a 2, právo na náhradu škody nebo jiné újmy podle odstavců 1 a 2 tím zaniká. Nebyla-li včas podána žaloba o uplatnění práva podle odstavce 3, právo domáhat se splnění náhrady škody nebo jiné újmy podle odstavců 1 a 2 podle odstavce 3 zaniká.
11. V projednávané věci nemá odvolací soud, na rozdíl od žalovaného za to, že je třeba podat podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky a § 64 odst. 3 zák. č. 182/1993 Sb. o Ústavním soudu návrh k Ústavnímu soudu na zrušení § 147 odst. 4 a 5 insolvenčního zákona z důvodu žalovaným tvrzeného rozporu s ústavní ochranou vlastnického práva a s principem rovnosti obsahu a ochrany vlastnického práva dle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a že je třeba řízení podle ust. § 109 odst. 1 písm. c) o.s.ř. do rozhodnutí o tomto návrhu přerušit. Je to proto, že sám odvolací soud se nedomnívá, že by shora uvedené ustanovení insolvenčního zákona bylo v rozporu s ústavním pořádkem. K této problematice totiž Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí sp. zn. 2 Cdon 1393/97 uvedl, že „zákonem, jehož má být použito při řešení věci ve smyslu ustanovení § 109 odst. 1 písm. c) o.s.ř. a čl. 95 odst. 2 Ústavy se rozumí pouze takový zákon, jehož odstranění (zrušení) Ústavním soudem by ve svých důsledcích mohlo mít vliv na rozhodnutí ve věci.“ Je ale nesporné, že žalovaný žádný návrh na náhradu škody podle ust. § 147 insolvenčního zákona nepodal a případné rozhodnutí Ústavního soudu by tak na daný případ nemohlo mít žádný vliv. Navíc, jak uvedl i žalobce ve svém vyjádření k odvolání, Ústavní soud ve svém rozhodnutí ze 6.1.2015 sp. zn. I. ÚS 3351/14 v počítání běhu lhůty podle ust. § 147 insolvenčního zákona žádné pochybení neshledal.
12. Pokud žalovaný namítal, že soud prvního stupně nepostupoval správně, když věc při jednání dne 8.10.2018 projednal v jeho nepřítomnosti a tím porušil svoji poučovací povinnost, je taková námitka nedůvodná. Ze spisu totiž vyplývá, že žalovaný byl k tomuto jednání soudem prvního stupně včas a řádně předvolán, k jednání se však nedostavil (nedostavil se jak zástupce žalovaného, tak ani žádný z jednatelů žalovaného) a včas nepožádal z důležitého důvodu o odročení jednání. Soud prvního stupně podle ust. § 101 odst. 3 o.s.ř. mohl věc projednat v jeho nepřítomnosti. Jestliže zástupce žalovaného ve svých podáních z 10.10. a 16.10.2018 vysvětloval a dokládal důvod své nepřítomnosti na jednání dne 8.10.2018 a žádal o prominutí zmeškání tohoto jednání, nemá to na projednávanou věc žádný vliv. Ve věci totiž nebylo rozhodnuto rozsudkem pro zmeškání podle ust. § 153b o.s.ř. a analogické použití ust. § 58 odst. 1 o.s.ř. o zmeškání lhůty proto není možné. Pokud se žalovaný ani jeho zástupce bez řádné omluvy k nařízeného jednání nedostavil, nemohl čerpat výhodu v podobě procesního poučení podle ust. § 118a o.s.ř. (viz např. usnesení Ústavního soudu z 27.10.2010, sp. zn. III. ÚS 2848/10). Nemohl-li soud prvního stupně účastníku podle tohoto ustanovení poskytnout poučení proto, že se k jednání nedostavil, není oprávněn ani

povinen mu sdělovat potřebná poučení jinak a není ani povinen jen z tohoto důvodu jednání odročovat (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR z 24.3.2010, sp. zn. 28 Cdo 3665/2009). Ústavní soud také ve své judikatuře (např. náleží sp. zn. III. ÚS 68/97, usnesení sp. zn. II. ÚS 100/02) uvedl, že zásad spravedlivého procesu (čl. 36 odst. 1 Listiny) se nemůže dovolávat ten účastník řízení před obecnými soudy, který, ač byl řádně a včas (§ 115 odst. 2 o.s.ř.) o jednání obecného soudu uvědomen, toto jednání zmeškal, nebo ten, kdo řádně a včasné uplatnění svých procesních práv zanedbal. Totéž platí i v případě, spočívá-li nedostatek procesní aktivity či obezřetnosti na straně advokáta, jehož si účastník řízení před obecnými soudy (jinými orgány veřejné moci) zvolil a který za řádný výkon převzatého zastoupení podle zákona a pravidel svého povolání odpovídá. I podle názoru odvolacího soudu na projednávanou věc nelze aplikovat ani ust. § 265 obch. zák. Pokud žalobce požaduje oprávněně po žalovaném plnění z řádně podle zákona uzavřených úvěrových smluv, neporušuje to nijak zásady poctivého obchodního styku. Dovožovat takové porušení z neúspěšného jednání účastníků o poskytnutí dalšího úvěru není možné. Nejedná se o zneužití práva (šikanu) a takový výkon práva soud nemůže odepřít. Ohledně žalovaným tvrzené újmy v důsledku podání insolvenčního návrhu (kompenzační námitka žalovaného) se odvolací soud ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně o tom, že bylo nadbytečné provádět dokazování o výši žalovaným tvrzené škody v důsledku insolvenčního návrhu podaného žalobcem, když žalovaný netvrdil ani neprokázal, že by podal k takovému uplatnění práva ustanovením § 147 insolvenčního zákona určenou žalobu ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí, jímž se řízení o insolvenčním návrhu končí, tedy od doručení usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13.4.2017, č. j. KSCB 44 INS 31882/2014-A-139. Případné právo žalovaného tedy nepochybně ve smyslu ust. § 147 odst. 5 insolvenčního zákona zaniklo. Z obsahu spisu odvolací soud také nezjistil, že by námitku promlčení nároku žalobce žalovaný před soudem prvního stupně vznesl. Protože ji žalovaný nevznesl ani v řízení odvolacím, neměl důvod se jí odvolací soud zabývat. Žalobce podle názoru odvolacího soudu prokázal, že s žalovaným uzavřel jím v žalobě tvrzené smlouvy o úvěru podle ust. § 497 obch. zák., když prokázal, že jako věřitel poskytl ve prospěch žalovaného jako dlužníka peněžní prostředky a žalovaný se zavázal poskytnuté peněžní prostředky vrátit a platit úroky. Jestliže bylo zároveň prokázáno, že žalovaný své povinnosti neplnil a žalobce úvěry zesplatnil, má žalobce právo, aby mu žalovaný dlužnou částku se smluvními úroky, úroky z prodlení a sjednanými poplatky vrátil. Z těchto důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně, vyjma části výroku o lhůtě plnění jako věcně správný podle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil.

13. S ohledem na výši žalobci přiznané částky i stanovisko žalobce k maximální možné délce plnění (vyjádření žalobce ke lhůtě k plnění z 9.4.2019) odvolací soud změnil napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výroku v odstavci I. o lhůtě k plnění pod písmeny a), b), c), d), tak, že určil lhůtu k plnění na tři měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí. Podle odvolacího soudu zaplacení žalobci přiznané částky v této lhůtě je přiměřené projednávané věci a přiznanému nároku. Nepředstavuje s ohledem na výši dluhu a délku prodlení žalovaného s placením neúměrné zvýhodnění žalovaného na úkor žalobce.
14. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení vyplývá z ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalobce byl v odvolacím řízení zcela úspěšný a náleží mu proto náhradu nákladů řízení v celkové výši 189.449,70 Kč. Tyto náklady představují smluvní odměnu advokáta dle vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 153.612 Kč (§ 7 bod 7., § 11 písm. d/, g/) za vyjádření k odvolání a účast při odvolacím jednání, náhradu hotových výdajů advokáta dle vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 3) za shora uvedené úkony právní služby, jízdné ve výši 2.358 Kč za žalobcem účtovanou jednu cestu z Brna do Českých Budějovic (358 km) osobním automobilem tovární značky Mercedes – Benz při průměrné spotřebě vozidla registrační značky [REDAKCE] podle technického průkazu 7,4 l/100 km a ceně motorové nafty podle vyhl. č. 333/2018 Sb. 33,60 Kč/l a 21 % DPH 32.879,70 Kč dle vyhl. č. 137 odst. 1, 3 o.s.ř.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.

Proti tomuto rozsudku je přípustné dovolání za podmínek ust. § 237 o.s.ř. a to ve lhůtě 2 měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR u Okresního soudu v Českých Budějovicích.

České Budějovice, 11. dubna 2019

JUDr. František Kolář v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Houdková.